

درس یازدهم

نماز جماعت

- وقت اذان که می‌شد، با حسرت به صدای اذان مسجد گوش می‌داد. از اینکه نمی‌توانست در نماز جماعت شرکت کند و ثواب بزرگی را از دست می‌داد ناراحت بود. تا اینکه یک بار با زحمت فراوان و با کمک عابران خود را به پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله رساند و گفت:
- ای رسول خدا! من نابینا هستم و نمی‌توانم در نمازهای جماعت شرکت کنم. تکلیف من چیست؟
  - خانهات کجاست؟
  - چند کوچه‌ای با مسجد فاصله دارد.
  - از خانهات تا مسجد طنابی ببند و هنگام نماز طناب را بگیر و به مسجد بیا.

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir

فعالیت کلاسی

به نظر شما چرا پیامبر اکرم (ص) همه مردم - حتی افراد نابینا - را به شرکت در نماز جماعت تشویق می‌کرد؟ زیرا شرکت در نماز جماعت ثواب بسیار زیادی دارد و قلب‌ها را بیشتر به خداوند نزدیکتر می‌سازد.

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله همواره نماز را به جماعت اقامه می کرد و مسلمانان نیز براساس دعوت ایشان، آن چنان به نماز جماعت پایبند بودند که گویی نماز به صورت جماعت و دسته جمعی واجب شده است و نماز فرادِی حالت خاص و استثنایی داشت. کامل ترین دین آسمانی، از مؤمنان می خواهد نه تنها در کارهایشان همیاری و اتحاد داشته باشند، بلکه بسیاری از عبادت هایشان را نیز به صورت گروهی انجام دهند.

امام رضا علیه السلام درباره ارزش نماز جماعت می فرماید:

هر رکعت نماز جماعت به اندازه دو هزار رکعت نماز که به تنهایی خوانده می شود، ارزش دارد.

نماز جماعت یکی از زیباترین و ارزشمندترین نمونه های همدلی مسلمانان با یکدیگر است. وقتی ما همگی در صف های منظم و شانه به شانه یکدیگر می ایستیم و به راز و نیاز با معبود خود می پردازیم، قلب هایمان بیشتر به خداوند توجه پیدا می کند و خداوند همه ما را مورد لطف و رحمت بیشتری قرار می دهد. به همین دلیل مستحب است نمازهای واجب به جماعت خوانده شود و شایسته نیست انسان بدون عذر نماز جماعت را ترک کند. نماز جماعت آن قدر ارزشمند است که مستحب است برای شروع نماز جماعت صبر کرد و اگر کسی نمازش را به تنهایی (فردی) خوانده باشد و بعد نماز جماعت شروع شود، بهتر است نمازش را دوباره به جماعت بخواند.

فعالیت کلاسی

به نظر شما برگزاری نماز به صورت جماعت، چه فایده های دیگری می تواند داشته باشد؟

۱. وحدت مسلمانان را نشان می دهد؛ ۲. دوستی میان مسلمانان بیشتر می شود؛ ۳. با اطلاع یافتن از احوال یکدیگر می توانند مشکلات یکدیگر را حل نمایند.

احکام نماز جماعت

نماز جماعت دارای احکامی است که در اینجا با برخی از آنها آشنا می شویم:

۱. مأوم نباید تکبیرة الاحرام را پیش از امام بگوید.
۲. در نماز جماعت مأوم باید غیر از حمد و سوره همه قسمت های نماز را خودش بخواند، ولی اگر در رکعت سوم یا چهارم به نماز جماعت برسد، باید حمد و سوره را بخواند.
۳. اگر موقعی که امام در رکوع است، مأوم اقتدا کند و به رکوع امام برسد، نمازش به جماعت صحیح است
۴. مأوم اگر در رکعت دوم اقتدا کند، قنوت و تشهد را با امام می خواند و احتیاط آن است که موقع خواندن تشهد انگشتان دست و سینه پا را به زمین بگذارد و زانوها را بلند کند، و باید بعد از تشهد با امام برخیزد و حمد و سوره را بخواند و در رکعت دوم نمازش که رکعت سوم امام است بعد از دو سجده بنشیند و تشهد را بخواند و برخیزد.
۵. اگر مأوم به اشتباه پیش از امام سر از رکوع بردارد، چنانچه امام در رکوع باشد، باید به رکوع برگردد و با امام سر بردارد و در این صورت زیاد شدن رکوع که رکن است نماز را باطل نمی کند.

شیوه اقامه نماز جمعه

نماز جمعه مانند نماز صبح دو رکعت است و به ترتیب زیر اقامه می‌شود: پس از تکبیر الاحرام امام جمعه، ما نیز نیت می‌کنیم و لله اکبر می‌گوییم. سپس هنگامی که امام جمعه حمد و سوره نماز را می‌خواند ما سکوت می‌کنیم. پس از حمد و سوره امام، قنوت می‌خوانیم، سپس به رکوع می‌رویم و بعد سجده‌ها را به جا می‌آوریم و برمی‌خیزیم. در رکعت دوم نیز هنگام قرائت حمد و سوره امام سکوت می‌کنیم. پس از حمد و سوره امام، به رکوع می‌رویم و بعد از برخاستن از رکوع، به همراه امام قنوت می‌خوانیم و پس از قنوت به سجده می‌رویم و سپس تشهد و سلام نماز را می‌خوانیم.

غسل جمعه

یکی از کارهایی که مستحب است قبل از ظهر روز جمعه انجام شود، غسل جمعه است. مستحب است قبل از شرکت در نماز جمعه غسل جمعه به جا آورد.

غسل کردن چهار مرحله دارد: **مرحله آموزشی عصر**

۱. ابتدا باید نیت کنیم؛ یعنی قصد داشته باشیم برای خشنودی خداوند، غسل کنیم.
۲. سپس باید سر و گردن خود را کاملاً بشوییم البته در این مرحله لازم نیست وقتی که سرمان را می‌شویم داخل گوش و بینی را بشوییم.
۳. پس از شستن سر و گردن، باید طرف راست بدن را کف پای راست را کامل بشوییم. در این مرحله باید طرف راست شکم، سینه و کمر، تمام پای راست و تمام دست راست شسته شود.
۴. پس از این مرحله، باید طرف چپ بدن را نیز مانند طرف راست بدن کاملاً شست و شو دهیم.

www.my-dars.ir

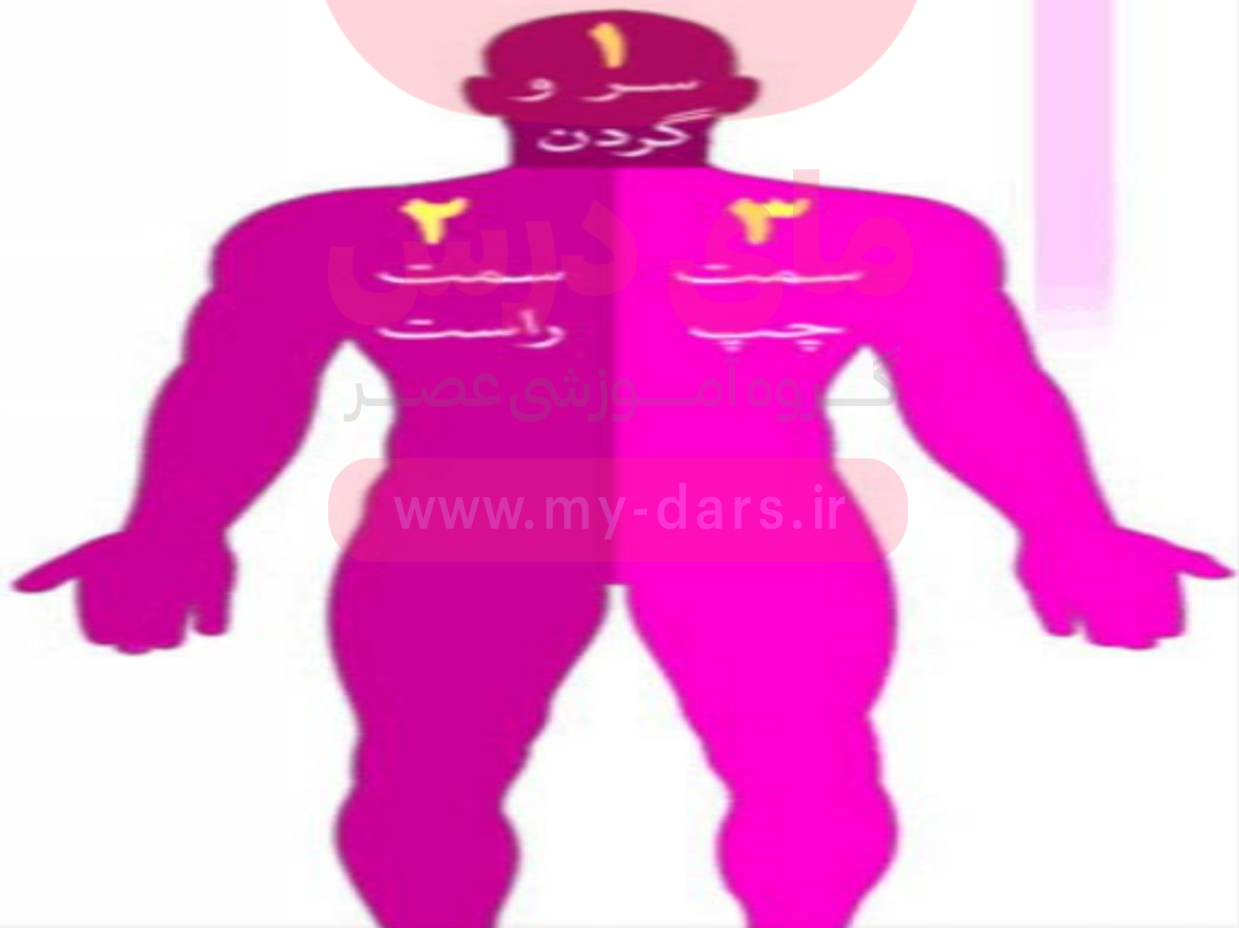
آداب روز جمعه - غسل جمعه

غسل جمعه از مستحبات مؤکد است و وقت آن از اول صبح تا ظهر، و برای کسی که در این زمان موفق به انجام آن نشود، از ظهر تا غروب جمعه، بنا بر احتیاط مستحب بدون نیت اداء و قضاء و از اول صبح شنبه تا مغرب به نیت قضاء است.

مستحبات مؤکد است و وقت آن از اول صبح تا ظهر، و برای کسی که در این زمان موفق به انجام آن نشود، از ظهر تا غروب جمعه، بنا بر احتیاط مستحب بدون نیت اداء و قضاء و از اول صبح شنبه تا مغرب به نیت قضاء است.

SAKATAY.COM

روش غسل کردن
بر اساسی فتاوی
مراجعه تقلید

نکات:

۱. فرق تمام غسل ها در نیت آنها می باشد.
۲. در غسل باید آب به تمام اعضای بدن برسد، بنابراین اگر چیزی به بدن چسبیده باشد که نگذارد آب به بدن برسد، باید قبل از شروع غسل، آن را بر طرف کنیم.
۳. برای اینکه مطمئن شویم هر طرف کاملاً شسته شده، لازم است کمی از طرف دیگر را نیز در هر مرحله شست و شو دهیم.

خودت را امتحان کن

۱. نماز جمعه چگونه خوانده می شود؟
نماز جمعه مانند نماز صبح دو رکعت است و به ترتیب زیر اقامه می شود: پس از تکبیرة الاحرام امام جمعه، ما نیز نیت می کنیم و لله اکبر می گوئیم. سپس هنگامی که امام جمعه حمد و سوره نماز را می خواند ما سکوت می کنیم. پس از حمد و سوره امام، قنوت می خوانیم، سپس به رکوع می روئیم و بعد سجده ها را به جا می آوریم و برمی خیزیم. در رکعت دوم نیز هنگام قرائت حمد و سوره امام سکوت می کنیم. پس از حمد و سوره امام، به رکوع می روئیم و بعد از برخاستن از رکوع، به همراه امام قنوت می خوانیم و پس از قنوت به سجده می روئیم و سپس تشهد و سلام نماز را می خوانیم.
۲. در نماز جماعت مأموم باید غیر از حمد و سوره همه قسمت های نماز را خودش بخواند.
۳. شیوه انجام غسل را توضیح دهید؟
  ۱. ابتدا باید نیت کنیم؛ یعنی قصد داشته باشیم برای خشنودی خداوند، غسل کنیم.
  ۲. سپس باید سر و گردن خود را کاملاً بشوئیم البته در این مرحله لازم نیست وقتی که سرمان را می شوئیم داخل گوش و بینی را بشوئیم.
  ۳. پس از شستن سر و گردن، باید طرف راست بدن را کف پای راست را کامل بشوئیم. در این مرحله باید طرف راست شکم، سینه و کمر، تمام پای راست و تمام دست راست شسته شود.
  ۴. پس از این مرحله، باید طرف چپ بدن را نیز مانند طرف راست بدن کاملاً شست و شو دهیم.